

POHORELSKÝ HLÁSNÍK

***** Informačné noviny Obce Pohorelá; ročník XIX; MÁJ 2023; - ZADARMO - *****

OSLAVY UKONČENIA 2. SVETOVEJ VOJNY

Pietnou spomienkou s položením venca a zapálením sviečok k pamätníku padlých v oboch svetových vojnách si ZO SZPB Pohorelá a OÚ v Pohoreleji uctili pamiatku padlých v 2. svetovej vojne. Po zaspievaní Slovenskej hymny mužskou speváckou skupinou FS Kráľova hoľa v doprovide harmonikára, tajomníka ZO SZPB Jána Lakanda zúčastnených občanov, starostku obce Ing. Janku Tkáčikovou a Oblastného tajomníka SZPB Jána Šuleja. Prednesom básne Adreja Plávku - SPOMIENKA v podaní Viktórie Gažurovej pokračovala oslava prihovorom predsedu ZO, v ktorom zhrnul priebeh oslobodzovania a skončenia okupácie Slovenska fašistickou nemeckou armádou a Hortyovskou maďarskou armádou. Pripomenul, že Slovensko oslobodzovala ČA, konkrétne 2. Ukrajinský front maršala R. Malinovského a 4. Ukrajinský front maršala A. Jeremenka, Československý armádny zbor L. Slobodu, 1. a 4. Kráľovská Rumunská armáda a partizánske skupiny. Na záver odznelo niekoľko povstaleckých piesní. Poďakovanie patrí všetkým účastníkom, účinkujúcim, výboru ZO a OÚ. Po skončení pokračovala v zasadačke OÚ členská schôdza ZO, na ktorej sa prebrali všetky body schváleného programu.

Ján Lakanda

Všetky kvety do rúk mamy,
skladám ako drahokamy.
Za jej lásku, plnú nehy,
za zelené detské brehy.
Za jej štedrosť, starosť v hlave,
za dni šťastné, za dni hravé,
za rozprávky nad kolískou,
za to, že vždy stojí blízko.
Mamičky, prajeme Vám
všetko najlepšie
ku Dňu matiek.

1. SVÄTÉ PRIJÍMANIE V POHORELEJI

V nedeľu 7. mája 2023 sa v kostole Sedembolestnej Panny Márie uskutočnila slávnosť prvého svätého prijímania. Pri svätej omši prvýkrát prijali Božie telo tieto deti: Adrián Hruška, Alexander Baksa, Martin Turčan, Karolína Tešlarová, Petronela Pompurová, Nela Bugajdová, Nela Zacharová.

Výbor Urbárskeho a pasienkového pozemkového spoločenstva Pohorelá so sídlom Nová 392/4, Pohorelá, pozýva všetkých členov spoločenstva na
zasadnutie valného zhromaždenia,
ktoré sa uskutoční:
v nedeľu 21.05.2023 o 14:00 hod.
v jedálni Základnej školy s Materskou školou Pohorelá, Kpt. Nálepku 878, Pohorelá

Výbor Urbárskeho a pasienkového pozemkového spoločenstva Pohorelá so sídlom Nová 392/4, Pohorelá zároveň pozýva všetkých členov spoločenstva na
zasadnutie mimoriadneho valného zhromaždenia,
ktoré sa uskutoční:
v nedeľu 21.05.2023 o 14:30 hod.
v jedálni Základnej školy s materskou školou v prípade nedostatku počtu hlasov pre riadne rozhodovanie Valného zhromaždenia.

Program VZ:

1. Otvorenie a schválenie programu rokovania valného zhromaždenia.
2. Voľba mandátovej komisie.
3. Správa mandátovej komisie.
4. Voľba návrhovej komisie a overovateľov zápisnice.
5. Kontrola plnenia uznesenia z predchádzajúceho valného zhromaždenia.
6. Správa o činnosti a výsledkoch hospodárenia spoločenstva za rok 2022.
7. Správa dozornej rady o výsledkoch kontrolnej činnosti.
8. Schválenie ročnej účtovnej uzávierky.
9. Návrh na rozdelenie zisku.
10. Návrh výrobného-finančného plánu na rok 2023.
11. Odpredaj podielov od členov spoločenstva, prvá ponuka je členom spoločenstva.
12. Oprava budovy – fasáda južnej strany od ulice a zastrešenie schodiska loggií.
13. Diskusia.
14. Uznesenie.
15. Záver.

Účast' členov spoločenstva na zasadnutiach valných zhromaždení je nutná!

Poučenie:

Členovia spoločenstva sa môžu zúčastniť zasadnutia prostredníctvom zástupcu na základe splnomocnenia. Táto pozvánka je doručovaná členom spoločenstva verejným vyhlásením v miestnom rozhlase v Pohoreleji, uverejnením na obvyklom mieste - na priechodí sídla spoločenstva, v Pohorelskom hlásníku a na webovej adrese: <http://uappspohorela.blogspot.sk>

PODANÉ PROJEKTY Z PLÁNU OBNOVY MINISTERSTVA DOPRAVY SR FINANCOVANÉ Z FONDŮ EURÓPSKEJ ÚNIE:

REKONŠTRUKCIA BUDOVY ODBORNÝCH UČEBNÍ A RIADITELSKEJ BUDOVY ZŠ s MŠ POHORELÁ

Projekty riešia zvýšenie energetickej efektívnosti a zníženie energetickej náročnosti budovy odborných učební a riaditeľskej budovy v Pohoreleji. Pozostávajú zo zateplenia (KZS) obvodových plášťov objektov, zateplenia stiech objektov v podkrovných priestoroch, vo výmene svetelných zdrojov za nové svietidlá využívajúce LED technológiu, vo výmene zdrojov tepla - 2 x plynový kondenzačný kotol (v každej budove) a vo výmene vykurovacieho systému. Na základe obhliadky objektov bola vyvolaná potreba výmeny strešných plášťov a zosilnenie krovových konštrukcií. Projekty riešia aj výmenu inštalácie vnútorných rozvodov (výmena EL káblov s hliníkovým jadrom a káblov vedených na povrchu). Na riaditeľskej budove bude inštalovaný aj fotovoltaický systém.

Projekty sú v procese schvaľovania.

ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO

Napriek mnohým upozorneniam sa nájdu osoby, ktoré vhadzujú do miestnej kanalizácie (WC) vlhčené utierky a obrúsky, dámske vložky a iný vodou nerozložiteľný odpad. Tým spôsobujú nemalé škody na čerpadlách v čističke odpadových vôd.

V obci sú taktiež stojiská s kontajnermi, na ktorých je konkrétne označený druh odpadu, ktorý tam patrí. No nájdu sa jednotlivci, ktorí to nerespektujú.

Zber plastov sa koná každé 2 týždne, čiže nie je potrebné tento odpad umiestňovať k týmto kontajnerom.

Veľkoobjemový odpad môžete odovzdať v areáli ČOV v pracovných dňoch od 12:00 do 13:00 hod., v sobotu a nedeľu od 7:00 do 9:00 hod. Kontakt na správcu areálu: 0902 974 413.

Musíme sa snažiť udržiavať poriadok nielen doma, ale aj v obci! Je to vizitka nás všetkých.

PODUJATIA

03. 06. ŠPORTOVÝ DEŇ DETÍ
športové súťaže detí v tradičných
i netradičných disciplínach
od 9:00 v areáli futbalového ihriska
(prezentácia končí o 9:45 !)

04. 06. DEŇ MATIEK

ZŠ s MŠ Pohorelá a Obec Pohorelá Vás
požývajú na kultúrno – spoločenský pro-
gram detí a žiakov, ktorý sa uskutoční dňa
4. júna 2023 o 14:00 hod. na miestnom
amfiteátri pri príležitosti osláv Dňa matiek
(preložené z dôvodu vysokej chorobnosti detí)

OBCENÝ ÚRAD V POHORELEJ, ZŠ S MŠ POHORELÁ A OPORA POHORELÁ
POŽÝVAJÚ NA

24. ROČNÍK CYKLISTICKEJ ČASOVKY DETÍ A ŽIAKOV

**ČEMERICA CYKLO CUP
POHORELÁ**
V NEDELU 11. JÚNA 2023 OD 14:00 HOD.

ŠTART: SPRED CINTORINA V POHORELEJŠEJ MAŠI OD 14:00

CIEĽ: PRI AMFITEÁTRI

POVINNÁ VÝBAVA: PRÁŠKA III

PREZENTÁCIA: OD 13:30 DO 13:50 V PRIESTOJE ŠTARTU

DĹŽKA TRATE: 2,6 KM (PREDŠKOLÁCI 1,0 KM)

ŠTARTOVNÉ: 0,50€

JE OČA. O 14:45 HOD NA POĽNEJ CESTE NA KONCI UL.
M. R. ŠTEFÁNKA "NA VÝCH" (PO PREJAZDE ŽIAKOV)

KATEGÓRIE:

- A) ŠKOLÁRI A MLADŠÍ
- B) CHLAPCI – PREDŠKOLÁCI
- C) DIEVČATÁ – PREDŠKOLÁCI
- D) CHLAPCI 1. – 3. ROČNÍK
- E) DIEVČATÁ 1. – 3. ROČNÍK
- F) CHLAPCI 4. – 6. ROČNÍK
- G) DIEVČATÁ 4. – 6. ROČNÍK
- H) CHLAPCI 7. – 9. ROČNÍK
- I) DIEVČATÁ 7. – 9. ROČNÍK

SKLÁDKA NA HRABEOCH

Obec Pohorelá v spolupráci s UaPPS Pohorelá umožnila vývoz
konárov na Hrabe. Preto Vás žiadame, aby ste na toto vyhra-
dené miesto nevyvážali trávu, hlinu, ani iný prírodný a domový
odpad (objavili sa tam železničné podvaly, pletivo, dosky
s klinkami,.....), pretože to komplikuje následné spracovanie -
štiepkovanie konárov.

VEĽKONOČNÝ TURNAJ V RAPID ŠACHU

V sobotu 8.4.2023 usporiadal šachový klub Orlová Pohorelá ďalší Veľkonočný turnaj v rapid šachu. Zúčastnilo sa ho 36 hráčov z pôvodne prihlásených 48 hráčov, aj s medzinárodnou účasťou troch hráčov z Ukrajiny. Slabšiu účasť zaznamenal domáci oddiel, keď domáci hráči dali prednosť tráveniu času inými aktivitami. Turnaj prebiehal v priateľskej atmosfére, nemusel sa riešiť žiaden protest. Až do posledného kola nebol istý víťaz, až v ňom sa rozhodlo, že zvíťazil najvyššie nasadený GM Maník Mikuláš z ŠK Prakovce, na druhom mieste prekvapenie turnaja Aliev Pavel /Ukrajina/ - klub Cherson, tretí Andraš Tomáš z klubu ŠK SNV, ďalší v poradí Majer Milan z ŠK Orlová Pohorelá a cenu bral aj piaty v poradí Kraml Maroš z ŠK Postoj Kremnica. Vecné ceny získali: Vasyllčiuk Diana, Kostiak Ivan, Kanoš Peter a Kanoš Jozef.

Výsledky a konečné poradie po 9 kolách:

Por.č.	T	Meno	FED	Elo	Klub	Elo body
4	8	Majer, Milan	SVK	1895	Sk Orlová Pohorela	6,5
10	13	Kanoš, Jozef	SVK	1821	Sk Orlová Pohorela	5,5
15	18	Kanoš, Peter	SVK	1762	Sk Orlová Pohorela	5
22	16	Sabo, Július	SVK	1800	Sk Orlová Pohorela	4
30	20	Hazák, Slavomír	SVK	1673	Sk Orlová Pohorela	3,5

ZBER ELEKTROODPADU – MÁJ 2023

Zber elektroodpadu v obci Pohorelá:

utorok 23.05. - Pohorelská Maša,
streda 24.05. - Pohorelá, nižný koniec (od ZŠ dole)
štvrtok 25.05. - Pohorelá, vyšný koniec (od ZŠ hore)

Elektroodpad sa bude odvážať traktorom v dopoludňajších hodinách – pracovníci vynesú elektroodpad z dvorov aj domov, je potrebné vopred nahlásiť na obecný úrad (048/6196 102, 6196 109 alebo obec@pohorela.sk).

Čo je elektroodpad:

Práčky, sušičky, chladničky, mrazničky, umývačky riadu, sporáky a rúry na pečenie, mikrovlnky, elek-
trické radiátory a ventilátory, vysávače, šijacie stroje, žehličky, hriankovače, fritézy, mlynčeky, kávo-
vary, hodiny, váhy, servery, tlačiarne, počítače, televízory, monitory, klávesnice, reproduktory, notebo-
oky, kopírky, kalkulačky, písacie stroje, faxy, telefóny, mobily, záznamníky, rádiá, videokamery, video-
rekordéry, hi-fi, zosilňovače, hudobné nástroje, lustre a lampy, vrtáčky, pilky, brúsky a iné ručné nára-
die, hračky, termostaty

Prosíme Vás, aby bol elektroodpad kompletný a neporušený, nerozobratý a aby ste ho podľa mož-
ností nevykladali pred brány deň dopredu, lebo tento sa často stáva cieľom "nelegálnych zberačov"
a väčšinou skončí rozobratý a porozhadzovaný po brehu Hrona a okolitej prírode.

ÚSPECHY ZŠ S MŠ POHORELÁ

PYTAGORIÁDA – OKRESNÉ KOLO

Dňa 20.3.2023 sa v našej škole konalo okresné kolo Pytagoriády v kategórii P4 pre žiakov štvrtého ročníka.

Výsledková listina: **Bibiána Rochovská** – 17 bodov (10+7 bodov za čas), Michal Alberty – 7 bodov, Adam Vojtko – 6 bodov, Matej Ševc – 6 bodov.

V daný deň boli žiaci piateho ročníka na okresnom kole v Brezne. **Tomáš Mecko** v kategórii P5 bol úspešným riešiteľom a obsadil **5. miesto** z celkových 36 súťažiacich. Karolína Kamzíkova – 17.miesto, Andrej Bírka – 32.miesto, Filip Datko - 11.miesto. nezískali dostatočný počet bodov na úspešných riešiteľov.

Dňa 21.3.2023 sa v Brezne uskutočnilo aj okresné kolo v kategóriách P6-P8. V kategórii P6 bola **Magdaléna Kanošová** na krásnom **3.mieste** z celkového počtu 29 súťažiacich. Jakub Pompura, Lucia Zlúkyová, Lucia Gandžalová, Kristína Rašiová obsadili pekné 13., 17., 18. a 23. miesto. Úspešného riešiteľa sme mali aj v kategórii P8, kde **Daniel Boháč** bol na **5.mieste** z celkového počtu 48 súťažiacich. Júlia Kanošová obsadila 16.miesto.

DEJEPISNÁ OLYMPIÁDA – KRAJSKÉ KOLO

História a znalosti dávnych udalostí sú neodmysliteľnou súčasťou všeobecného rozľahu človeka. Mladí dejepisári mali možnosť overiť si svoje nadobudnuté vedomosti prostredníctvom postupovej predmetovej olympiády z dejepisu. Víťazka okresného kola **Alžbeta Bodnáríková** reprezentovala našu školu v kraj-
skom kole Dejepisnej olympiády v Banskej Bystrici. V jej kategórii si vedomosti overilo 18 súťažiacich. Vo veľmi silnej konkurencii najlepších z Banskoby-
strického kraja sa umiestnila na **krásnom 6. mieste** a stala sa úspešnou riešiteľkou.

UPRACME POHORELÁ

ZŠ s MŠ Pohorelá a organizácia Upracme Slovensko zorganizovali dňa 18.4.2023 od 08:30 do 13:30 hod. v obci Pohorelá **UPRATOVANIE**. Žiaci a učitelia Základnej školy s materskou školou Pohorelá sa rozhodli upratať svoju dedinu. Každá trieda si vybrala ulicu v obci, v ktorej vyzbierala odpad.

EKONOMICKÁ OLYMPIÁDA

Tohto roku prebehol pilotný ročník **Ekonomickej olympiády pre základné školy**. V školských kolách sa testovalo 4467 žiakov zo 174 škôl z celého Sloven-
ska. Metodológia ekonomie, základné pojmy a dejiny ekonomického myslenia. Mikroekonómia, makroekonómia, medzinárodná ekonómia, hospodárska poli-
tika a EÚ. Finančná gramotnosť – finančný trh, plánovanie, rozpočtovanie, sporenie a investovanie, úvery a poisťovníctvo. Tieto témy boli súčasťou 25 otázok
testu, ktoré sa náhodne generovali. Z našej školy sa zapojilo 8 žiakov z IX. A triedy. **Veľký úspech** dosiahol **Jozef Šajša, ktorý sa umiestnil na 1. mieste**
v Banskobystrickom kraji. Medzi päťdesiatimi najlepšími sa umiestnili ešte **Martin Kuklica** – 17. miesto a **Kristína Součeková** – 34. miesto.

SLÁVIK SLOVENSKA 2023 – ŠKOLSKÉ KOLO

Školské kolo celoslovenskej spevackej súťaže Slávik Slovenska zameranej na interpretáciu ľudovej piesne má svojich postupujúcich. Školské kolo tejto súťaže
sa uskutočnilo v stredu 19. apríla a zúčastnilo sa ho 17 žiakov, ktorí súťažili v 3. kategóriách.

Výsledky: 1. kategória: **1. miesto Šimon Polák**, 2. miesto Kristián Pinčiar, 3. miesto Ema Pokošová

2. kategória: **1. miesto Lucia Gandžalová**, 2. miesto Adam Vojtko, 3. miesto Andrej Bírka

3. kategória: **1. miesto Karolína Mikolajová**, 2. miesto Martin Kuklica, 3. miesto Viktória Gažúrová

ZŠ s MŠ Pohorelá

Uznesenia Obecného zastupiteľstva Pohorelej zo zasadnutia konaného dňa 10.02.2023

Uznesenie č. 9/2023: Obecné zastupiteľstvo v Pohorelej **A. SCHVAĽUJE:**

1. program zasadnutia obecného zastupiteľstva;
2. zmeny a doplnenia programu obecného zastupiteľstva v takom znení, ako je program uverejnený na titulnej strane návrhu na uznesenie

Uznesenie č. 10/2023: Obecné zastupiteľstvo v Pohorelej **A. URČUJE:**

1. zapisovateľku: Anna Syčová;
2. overovateľov zápisnice v zložení: Ing. Anna Pravotíaková, Ing. Marek Syč, PhD.

B. SCHVAĽUJE:

1. návrhovú komisiu v zložení: Ing. Ján Syč, Cyril Gandžala, Peter Polák

Uznesenie č. 11/2023: Obecné zastupiteľstvo v Pohorelej **A. NESCHVAĽUJE:**

1. trojpäťtinovou väčšinou poslancov zámer prevodu majetku obce – predaj vlastníckeho podielu 1/1 pozemkov KN-C: a) parc. číslo 4703/4 v k.ú. Pohorelá, zapísaný na LV č. 654, druh pozemku: zastavané plochy a nádvoria, o výmere 153 m², z dôvodu hodného osobitného zreteľa v súlade s § 9 a ods. 8 písm. e) zákona SNR č. 138/1994 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov do výlučného vlastníctva Ľubica Kupcová Králiková.

Dôvodom osobitného zreteľa je skutočnosť, že ide o pozemky, ktoré tvoria príslušnú plochu k pozemku zastavaného stavbou, ktorý je vo vlastníctve kupujúceho, ktoré svojím umiestnením a využitím tvoria neoddeliteľný celok so stavbou. Tento pozemok je obcou nevyužívaný a je pre obec prebytočným majetkom.

Uznesenie č. 12/2023: Obecné zastupiteľstvo Pohorelej **A. SCHVAĽUJE:**

1. Vypracovanie geometrického plánu podľa dohody Jozefa Maťúša a poslancov Obecného zastupiteľstva a následné schválenie zámennej zmluvy s prípadným vyrovnaním.

Uznesenie č. 13/2023: Obecné zastupiteľstvo v Pohorelej **A. SCHVAĽUJE:**

1. trojpäťtinovou väčšinou poslancov zámer prevodu majetku obce – predaj vlastníckeho podielu 1/1 pozemkov KN-E: a) parc. číslo 4703/4 v k.ú. Pohorelá, zapísaný na LV č. 654, druh pozemku: zastavané plochy a nádvoria, o výmere 447 m², z dôvodu hodného osobitného zreteľa v súlade s § 9 a ods. 8 písm.

e) zákona SNR č. 138/1994 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov do výlučného vlastníctva ROZVOJOVÁ AGENTÚRA Banskobystrického samosprávneho kraja, n.o., sídlo: Nám. SNP č. 14585/1, 974 01 Banská Bystrica, IČO: 51 744 422, DIČ: 2120807117 za cenu 8,00 EUR/m², t.j. spolu: 3.576,00 EUR. Poplatky spojené s prevodom nehnuteľnosti hradí kupujúci.

Dôvodom osobitného zreteľa je skutočnosť, že ide o pozemky, ktoré tvoria príslušnú plochu k pozemku zastavaného stavbou, ktorý je vo vlastníctve kupujúceho, ktoré svojím umiestnením a využitím tvoria neoddeliteľný celok so stavbou. Tento pozemok je obcou nevyužívaný a je pre obec prebytočným majetkom.

- b) parc. číslo 4702 v k.ú. Pohorelá, zapísaný na LV č. 654, druh pozemku: orná pôda, o výmere 2006 m², z dôvodu hodného osobitného zreteľa v súlade s § 9 a ods. 8 písm. e) zákona SNR č. 138/1994 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov do výlučného vlastníctva ROZVOJOVÁ AGENTÚRA Banskobystrického samosprávneho kraja, n.o., sídlo: Nám. SNP č. 14585/1, 974 01 Banská Bystrica, IČO: 51 744 422, DIČ: 2120807117 za cenu 8,00 EUR/m², t.j. spolu: 16.048,00 EUR. Poplatky spojené s prevodom nehnuteľnosti hradí kupujúci.

Dôvodom osobitného zreteľa je skutočnosť, že ide o pozemky, ktoré tvoria príslušnú plochu k pozemku zastavaného stavbou, ktorý je vo vlastníctve kupujúceho, ktoré svojím umiestnením a využitím tvoria neoddeliteľný celok so stavbou. Tento pozemok je obcou nevyužívaný a je pre obec prebytočným majetkom.

Uznesenie č. 14/2023: Obecné zastupiteľstvo v Pohorelej **A. VYHLASUJE:**

1. Voľbu hlavného kontrolóra obce Pohorelá na deň 26. mája 2023

B. URČUJE:

1. Podmienky na obsadenie funkcie hlavného kontrolóra obce Pohorelá nasledovne:

a) predpoklady na výkon funkcie:

- ukončené minimálne úplné stredné vzdelanie
- bezúhonnosť

b) zoznam požadovaných dokladov a listín:

- prihláška na obsadenie funkcie hlavného kontrolóra
- doklad o najvyššom dosiahnutom vzdelaní – overená kópia
- štruktúrovaný profesijný životopis v slovenskom jazyku s prehľadom doterajšej pracovnej praxe
- výpis z registra trestov nie starší ako 3 mesiace
- písomný súhlas uchádzača k použitiu osobných údajov podľa zákona č.122/2013 Z. z. o ochrane osobných údajov a o zmene a doplnení niektorých zákonov za účelom vykonania voľby

c) termín a spôsob doručenia prihlášok:

- prihláška musí byť doručená do podateľne Obecného úradu Pohorelá najneskôr 12. mája 2023 do 14.30 hod. Na neskoré podané a neúplné žiadosti sa nebude prihliadať.

- doručenie prihlášky môže byť vykonané poštou alebo osobne na adresu: Obec Pohorelá, Školská 349/6, 976 69 Pohorelá

- obálka musí byť označená „Voľba hlavného kontrolóra“ NEOTVÁRAŤ

d) pracovný pomer

- je stanovený na 14 hod. týždenne, t.j. 0,373 úväzok
- deň nástupu do práce je 11. jún 2023

C. ZRIAĐUJE:

1. komisiu pre otvorenie obálok s podanými prihláškami, pre overenie priložených dokladov a príloh a pre vyjadrenie, či kandidáti splnili podmienky vyhlásených volieb na funkciu hlavného kontrolóra v tomto zložení: Peter Polák, Cyril Gandžala, Ing. Anna Pravotíaková.

D. SCHVAĽUJE:

1. návrh postupu pri voľbe hlavného kontrolóra v obci Pohorelá

Uznesenie č. 15/2023: Obecné zastupiteľstvo v Pohorelej **A. SCHVAĽUJE:**

1. v súlade s potvrdením o cene číslo: 0080/2023/V-PC Úradu pre reguláciu sieťových odvetví úhradu za stočné na rok 2023 vo výške 0,50 EUR/m³.

Uznesenie č. 16/2023: Obecné zastupiteľstvo v Pohorelej **A. BERIE NA VEDOMIE:**

1. úpravu úhrady za opatrovateľskú službu a teda úpravu VZN č. 3/2009 o poskytovaní opatrovateľskej služby, spoločne úhrady, výšky úhrady a platenia úhrady za opatrovateľskú službu v znení neskorších dodatkov na sumu 1,00 EUR za jednu hodinu opatrovateľskej služby.

Uznesenie č. 17/2023: Obecné zastupiteľstvo v Pohorelej **A. BERIE NA VEDOMIE:**

1. informácie starostky obce.

SPOLOČENSKÁ RUBRIKA

JUBILANTI

94 rokov

Anna Bialiková, Kpt. Nálepku 164

92 rokov

Mária Frajtová, Orlová 576

86 rokov

Elena Kršňáková, Kpt. Nálepku 4

85 rokov

Mária Kuklicová, Jánošíkova 481

84 rokov

Marta Gandžalová, Pohorelská Maša 29

83 rokov

Mária Pompurová, Kpt. Nálepku 294

Mária Rochovská, Nová 377

82 rokov

Mária Tešlarová, Clementisova 728

Veronika Cesnaková, Pohorelská Maša 70

81 rokov

Katarína Kupcová, Orlová 643

Anna Pompurová, Kpt. Nálepku 291

Ján Hudák, M. R. Štefánika 674

Anna Kuklicová, Jánošíkova 479

Anna Melková, Partizánska 559

80 rokov

Milan Datko, Hviezdoslavova 54

75 rokov

Mária Tešlarová, Jánošíkova 490

Anna Refková, Kpt. Nálepku 273

Ján Šiman, Clementisova 758

70 rokov

Mária Hlavatá, Clementisova 755

Jolana Baksová, Clementisova 761

65 rokov

Ing. Mária Olšínská, Nová 381

Milan Chromiak, Pohorelská Maša 70

Ján Tešlar, Kpt. Nálepku 160

60 rokov

Ing. Tatiana Jozefíková, Hviezdoslavova 63

NOVORODENCI

Grétku Sklenárovú, Kpt. Nálepku 278

ZOSNULÍ

Anna Poláková, rod. Kuklicová, 72 r.

Termíny zberu plastov

16.05. 13.06.

Zbierajú sa len **ŽLTÉ** plné a zaviazané vrecia.

Plasty sa zbierajú každý štvrtý utorok.

Nezabudnite plastové fľaše a plechovky stlačiť, aby sa zmenšil ich objem!

Termíny zberu netriedeného komunálneho odpadu

17.05. 31.05. 14.06.

Žiadame občanov, aby si **nádoby** vyložili **pred brány už deň vopred!** Zbiera sa od 7:00 hod.!

Komunálny odpad sa zbiera každú druhú stredu.

ŠLACHTICKÝ ROD KOHÁRY

Tento rod, po prevzatí Muránskeho panstva, významne ovplyvnil život a dianie tu žijúcich ešte vtedy poddaných tohoto kraja. Muránske panstvo so svojím ľudským potenciálom, železiarskymi hutami a hámrami, využívajúc zdroje starých nedotknutých lesov slúžilo tomuto rodu viac ako 100 rokov. Dnešná generácia toto obdobie už takmer nepozná, tak si pripomeňme najprv tento rod, ale aj históriu, ktorá sa bezprostredne dotýkala životov pohorelcov, ako i ostatných ľudí žijúcich na Horehroní. Koháryovci pochádzajú zo starého rodu, ktorý v Uhorsku pôsobil za kráľa Mateja Korvína. Na dvore Mateja Korvína pracoval aj Juraj Koháry, ktorý sa spomína už v roku 1470 ako dvoran menovaného kráľa. Ako vyplýva z údajov z roku 1506, o významnom postavení Juraja Koháryho svedčí aj jeho manželstvo s grófkou Alžbetou Máriou Thurzovou. Alžbeta pochádzala z bohatej Thurzovskej rodiny, ktorá spolu s Fuggerovcami obchodovala so žiadanou slovenskou meďou a vlastnila aj bane a prevádzky, ktoré spracovávali túto surovinu.

Koháryovci, verní cisárski vojaci, dosiahli z prostého vojaka maršalskú hodnosť a kniežací post. Ich rod bol až do vymretia verný Habsburgovcom. Počas svojej existencie oddane slúžili dvoru a presadzovali katolícku vieru. Za svoju odhodlanosť slúžiť dvoru dostávali majetky a hodnosti, ktoré ich zaraďovali medzi prvých v Uhorsku.

O Muránske panstvo prejavili Koháryovci záujem už v roku 1682, keď Štefan II. Koháry požiadal Dvornú komoru, aby mu ho darovali. Toto bolo v správe komory ako konfiškát ešte z čias po odhalení Vešeléniho sprisahania. Prosba Koháryho však nebola zrealizovaná, pretože vo Fiľakove bojoval pri obrane hradu proti Turkom a Tökölyho kurucum. Turci Štefana Koháryho s jeho obrancami však s veľkou presilou premohli a ich vazal Tököly ho uvrhol do väzenia. Viac ako tri roky ho väznil v najhorších väzniciach svojho panstva. Z väzenia sa dostal až v roku 1685. Štefana oslobodili vojaci hlavného cisárskeho veliteľa Capraru v Blatnom Potoku. Za jeho vernosť sa Štefanovi Kohárymu dostalo od kráľa Leopolda I. veľkého uznania. Kráľ ho 15. júla 1685 spolu s jeho bratmi povýšil do grófskeho stavu. Za svoje utrpenie a vernosť dostal aj ďalšie majetky v Rimavskej Sobotě, panstvo Vyšný Blh, časti majetku v Divíne a Drienčany. Na hrade Muráň mal gróf Štefan Koháry zabezpečené doživotné bývanie od 23. januára 1690, príkazom zo dňa 24. apríla 1701 kráľ mu dal Muránske panstvo natrvalo do jeho vlastníctva. Prevod vlastníckych práv nebol jednoduchou záležitosťou. Hneď nato vypuklo povstanie Františka II. Rákociho. Toto sa začalo Muráňa dotýkať už v lete 1703, keďže povstalci obsadzovali okolie a kráľovská posádka bola demoralizovaná. Cela Gemerská stolica sa pridala na stranu povstalcov v roku 1704. Štefan Koháry, ako prívrženec kráľa, prišiel nielen o hrad Muráň ale aj rodový hrad Čabrad. Celé Muránske panstvo pracovalo pre Rákociho. Sláva a moc vodcu povstania začala upadať po roku 1708, keď prehrál bitku pri Trenčíne. Neľahkú situáciu zhoršil ešte aj mor, ktorý na Muránskom panstve zabil tisíce ľudí. V januári 1711 opustili kuruci hrad a situácia sa začala konsolidovať.

Štefan II. Koháry si začal uplatňovať právo na vlastníctvo muránskych majetkov. Jeho pozícia pri dvore bola ešte silnejšia. Počas vojnového konfliktu a povstania v roku 1705 získal hodnosť generálporučika a v roku 1707 poľného maršala. V porevolučnom období Koháryho najviac zamestnával spor hranice panstva medzi Muráňom a Hrádkom na Liptove. Súdny proces a vytyčovanie hraníc trval až do roku 1736, to už Koháry nežil, ale úrady spor riešili s jeho dedičmi. Konečná hranica Muránskeho panstva, čo predstavoval chotár Polomky, zasahovala až k Východnej a Važcu. V povodí Hrona získal obce od nitrianskeho biskupa Juraja Selepčeniho. Za Závadku, Heľpu a Pohorelú zaplatil 17 tisíc zlatých. Polomku vykúpil od jezuitov. Jeho panstvo pozostávalo z 24 dedín a bolo najväčšie v Gemerskej župe. Keď sa v roku 1723 stiahol Štefan Koháry z verejnej činnosti a odišiel na svoj milovaný Čabradský hrad, naďalej podporoval rehole, prispieval na stavbu katolíckych kostolov, seminárov a pomáhal chudobe. V Polomke vybudoval chudobinec a vytvoril na jeho udržiavanie finančný základ 4 500 zlatých. V roku 1731 zriadil z panstiev Fiľakovo, Muráň a Vyšný Blh rodový fideikomis (rodový dedičný majetok). Pripojením muránskych majetkov do vlastníctva sa Koháryovci stali najväčšími vlastníkami poľnohospodárskej a lesnej pôdy na území Slovenska. Štefan II. Koháry zomrel 29. marca 1731 vo veku 82 rokov. Pochovali ho do rodinnej hrobky do kostola v Hronskom Beňadiku.

Posledný z mužských potomkov rodu Koháryovcov bol František Jozef Anton Koháry (1766 – 1826). František Koháry po štúdiách od roku 1787 pracoval v sedmohradskej dvorskej kancelárii vo Viedni. Dňa 13. februára 1792 sa oženil s Antóniou Waldsteinovou von Wartenberg. Manželka bývala vo Viedni. Po otcovej smrti v roku 1777 získal rodový fideikomis, neskôr aj majetky strýka Jána Koháryho. Na rozdiel od svojich slávnych predkov si ne zvolil dráhu vojaka, ale kráľovského úradníka. V roku 1793 bol menovaný za dedičného hontianskeho župana a neskôr aj za skutočného hlavného župana. O päť rokov bol zvolený za dvorského a tajného radcu. V roku 1801 sa stal podpredsedom a neskôr predsedom Uhorskej komory. Jeho kariéra rástla najmä potom, keď sa stal uhorským kráľom Františkom I. Habsburským, ten obrátil na ruby celé reformné dielo Jozefa II. Táto skutočnosť zrejme vyhovovala Františkovi Kohárymu, ktorý bol veľkým prívržencom nového kráľa. Nakoniec mu táto skutočnosť priniesla prospech. Aj naďalej mohol neobmedzene využívať poddaných na svojich panstvách. Koháry sa obával zmien, bol zarytý konzervatívce, milovník poriadku a nesmierne prísny na svojich podriadených. Toto sa prejavovalo najmä vo finančných otázkach, kde neľadil žiadne kompromisy. Jeho kariéra rástla, až sa v roku 1811 stal uhorským vicekancelárom a roku 1814 hlavným kráľovským pohárnikom. Za svoje postoj a verné služby bol vyznamenaný občianskym záslužným Zlatým krížom (r. 1813) a o rok aj Rádom svätého Štefana, ako aj najvyšším kráľovským vyznamenaním Radom zlatého rúna. V roku 1815 bol povýšený do kniežacieho stavu. Zaradil sa takto k málo rodom, ktorý tento titul získali. V roku 1820 sa stal uhorským kancelárom.

Spoločenské postavenie, blízky vzťah k panovníkovi a dosiahnuté funkcie napomohli Kohárymu k tomu, aby vedel ešte lepšie využiť veľký potenciál svojich majetkov. Bol prísny zemepánom, zaujímalo ho iba podnikanie a zisky. Na práva poddaných nedbal, využíval ich nad rámec povinných prác. O tom svedčia jeho príkazy a postoje aj zo železiarskeho podnikania na Horehroní.

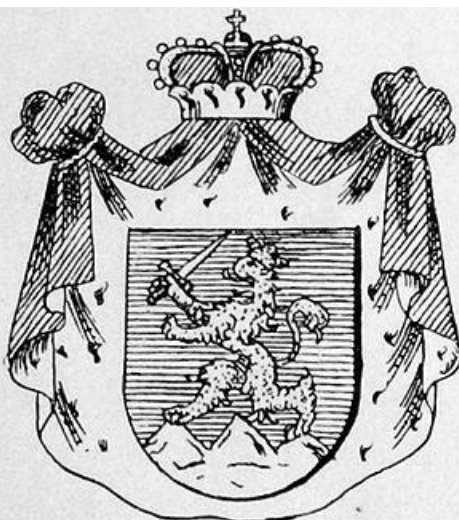
František Koháry mal s manželkou dve deti. Syn František Serafin sa narodil v roku 1792 a zomrel ako šesťročný na detskú kiahne. Deéra Mária Antónia Gabriela (1797 – 1862) bola ich druhé dieťa, tá sa 2. januára 1816 vydala za Ferdinanda Juraja Coburga.

František Koháry zomrel 27. júna 1826 v Bratislave – Rusovciach. Rodina ho pochovala k jeho slávnym predkom do Hronského Beňadiku. Jeho smrťou po meči vymrel ale slávny Koháryovský rod.

Karol Pletka

František Jozef Anton Koháry (1766 - 1826)

A Koháryak herczegi czímere.

Kniežací erb rodu Koháry

Štefan Koháry (1616 – 1664)

Pohorelský hlásnik – informačné noviny Obce Pohorelá; reg.č. OÚ-OMT/1/95; číslo 2023/05, ročník XIX., - NEPREDAJNÉ

Adresa redakcie: Školská 349/6, 976 69 Pohorelá; 048/6196102, peter.siman@pohorela.sk, www.pohorela.sk. Uzavierka: 10. dňa, vychádza okolo 15. dňa v mesiaci.

Za obsahovú a gramatickú správnosť zodpovedajú autori článkov. Grafická úprava a autor neoznačených článkov: OÚ Pohorelá. Vydáva: Obecný úrad v Pohoreleji;

Zapožičané fotografie a dokumenty VRACIAME. Fotografie zverejňujeme postupne.